

KONJUNKTUR TENDENSENE

MARS 1978

STATISTISK SENTRALBYRÅ Dronningensgate 16. Postboks 8131 Dep. Oslo1. Tlf.(02)4138 20

INNHold

Konjunkturtendensene i utlandet

Sammenfatning
Tabellvedlegg
Diagramvedlegg

Konjunkturtendensene i Norge

Sammenfatning
Industriproduksjon
Arbeidsmarked
Byggevirkosmhet
Investeringsundersøkelse
Lagerbeholdning
Detaljomsetning
Utenriksøkonomi
Tabellvedlegg
Diagramvedlegg

KONJUNKTURTENDENSENE I MARS 1978

I V e s t - E u r o p a er veksten i den samlede produksjon og etterspørsel fortsatt svak. Industriproduksjonen, som gikk ned utover våren og sommeren i fjor, er nå i stagnasjon eller bare i svak oppgang. Tallet på arbeidsløse har i de fleste større land gått noe ned etter stigningen i første halvår i fjor, men produksjonsveksten er totalt sett for lav til å hindre en ny øking i arbeidsløsheten. Som nevnt i forrige oversikt, regner OECD med at de europeiske medlemslandene må ha en vekst i det samlede bruttonasjonalprodukt på 4½ prosent for å unngå at tallet på arbeidsløse vil stige utover i 1978. Etter OECD's prognoser fra desember vil produksjonsstigningen med nåværende politikk bli bare 2½ prosent fra 1977 til 1978. - Investeringsetterspørselen viser svikt i Frankrike og Italia, men har, etter ordrestatistikken å dømme, tatt seg betydelig opp igjen i Vest-Tyskland. Også i Storbritannia gir industriens investeringer vekstimpulser. - For Vest-Europa sett under ett er den private konsumetterspørselen bare i svak oppgang. Prisstigningen er fremdeles høy, men har avtatt siden våren og sommeren i fjor, særlig i Storbritannia.

I S a m b a n d s s t a t e n e viser de aller fleste konjunkturindikatorer at produksjon og etterspørsel fortsatt er i god vekst. Både konsumetterspørselen og investeringsetterspørselen gir vekstimpulser, og arbeidsløsheten fortsetter å synke.

I J a p a n har industriproduksjonen tatt seg opp igjen etter stagnasjonen sist vår og sommer. Prisstigningen har avtatt betydelig.

S t o r b r i t a n n i a

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Ordretilig. ¹⁾ Sesongkorr. 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 15/1-74 = 100
1 9 7 6					
Januar	101,9	92	110,2	1 211	147,9
Februar	102,4	97	106,6	1 232	149,8
Mars	102,0	84	105,4	1 227	150,6
April	103,3	94	108,8	1 234	153,5
Mai	105,2	84	106,8	1 250	155,2
Juni	102,4	89	107,3	1 256	156,0
Juli	104,1	85	108,8	1 295	156,3
August	103,2	108	108,9	1 309	158,5
September	104,4	101	108,9	1 319	160,6
Oktober	104,9	97	108,1	1 306	163,5
November	104,7	92	109,2	..	165,8
Desember	104,2	89	105,2	1 330	168,0
1 9 7 7					
Januar	105,2	112	104,5	1 338	172,4
Februar	105,3	112	104,0	1 330	174,1
Mars	105,5	92	101,7	1 329	175,8
April	103,5	103	102,3	1 334	180,3
Mai	105,1	88	103,2	1 324	181,7
Juni	100,1	90	102,1	1 364	183,6
Juli	104,2	92	104,8	1 399	183,8
August	103,3	115	104,7	1 410	184,7
September	103,3	100	103,5	1 435	185,7
Oktober	102,2	98	102,7	1 432	186,5
November	101,9	92	103,1	1 430	187,4
Desember	103,3		106,9	1 422	188,4
1 9 7 8					
Januar				1 419	189,5
Februar				1 409	

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til verkstedindustrien fra innenlandske kunder.

— Brudd i serien.

V e s t - T y s k l a n d

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 6					
Januar	108	93,5	114	1 087	138,2
Februar	110	92,1	115	1 107	139,2
Mars	109	97,6	113	1 099	139,7
April	111	94,1	113	1 077	140,6
Mai	111	93,8	114	1 047	141,1
Juni	111	94,8	114	1 040	141,5
Juli	111	94,6	113	1 033	140,9
August	111	103,3	114	1 033	141,4
September	113	104,7	116	1 027	141,4
Oktober	113	105,5	114	1 022	141,5
November	113	103,5	117	1 011	141,8
Desember	113	108,3	116	1 014	142,5
1 9 7 7					
Januar	114	100,8	117	1 031	143,8
Februar	114	99,5	117	1 007	144,7
Mars	116	99,1	119	1 009	145,2
April	114	95,7	112	1 024	145,9
Mai	113	99,5	119	1 040	146,5
Juni	114	100,7	118	1 044	147,2
Juli	113	96,2	119	1 049	147,0
August	114	103,1	119	1 044	146,9
September	114	107,8	118	1 035	146,7
Oktober	114	116,4	117	1 031	146,9
November	115	115,3	119	1 031	147,1
Desember	117	121,2		1 021	147,5
1 9 7 8					
Januar				1 008	148,4

1) Volumet av tilgangen på nye ordrer til investeringsvareindustrien fra innenlandske kunder.

— Brudd i serien.

F r a n k r i k e

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 6				
Januar	120	98,5	928	159,9
Februar	120	95,0	925	161,0
Mars	122	93,4	952	162,4
April	122	97,1	944	163,8
Mai	122	96,3	961	164,9
Juni	123	95,9	967	165,6
Juli	124	95,9	950	167,2
August	124	95,0	962	168,4
September	129	97,2	941	170,2
Oktober	123	92,9	935	171,8
November	128	95,9	931	173,2
Desember	125	99,2	930	173,8
1 9 7 7				
Januar	129	99,1	945	174,3
Februar	127	92,7	972	175,5
Mars	129	92,5	1 003	177,1
April	125	93,2	1 039	179,4
Mai	123	87,6	1 097	181,1
Juni	128	97,1	1 151	182,5
Juli	124	93,5	1 180	184,1
August	124	94,6	1 216	185,1
September	126	93,8	1 158	186,7
Oktober	122	89,0	1 100	188,2
November	127	95,0	1 055	188,9
Desember		94,0	1 027	189,4

I t a l i a

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Detaljoms.- volum Ukorrigert 1970=100	Arbeidsløshet ¹⁾ Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 6				
Januar	112,0	98,7	681	181,5
Februar	118,3	96,0		184,5
Mars	119,0	108,9		188,4
April	118,6	111,7	693	194,0
Mai	124,1	106,5		197,3
Juni	119,5	108,4		198,2
Juli	122,7	101,0	776	199,4
August	118,9	93,7		201,1
September	126,4	114,8		204,7
Oktober	122,8	123,3	777	211,6
November	128,6	112,0		216,1
Desember	132,3	163,8		218,8
1 9 7 7				
Januar	131,4	101,5	1 459	221,8
Februar	131,3	95,6		226,9
Mars	131,6	111,5		230,3
April	123,2	114,5	1 432	232,7
Mai	125,9	113,4		235,7
Juni	117,4	114,0		238,0
Juli	118,5	108,9	1 692	239,8
August	119,1	98,2		241,4
September	123,0	120,8		244,0
Oktober	117,7	121,5	1 598	246,6
November	122,5			250,3
Desember				251,5

1) Tallene for 1977 er ikke sammenlignbare med tidligere tall på grunn av endringer i beregningsmetodene.

S v e r i g e

	Industriprod. Sesongkorr. 1968=100	Ordretilg. ¹⁾ Ukorrigert 1970=100	Detaljoms.- volum Ukorrigert Mai 1970=100	Arbeidsløshet Ukorrigert 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1949=100
1 9 7 6					
Januar	127	165	104	92	367
Februar	128	159	96	74	370
Mars	127	191	104	62	373
April	130	179	115	70	376
Mai	128	201	112	49	380
Juni	133	216	110	62	383
Juli	132	72	111	54	383
August	134	204	105	67	386
September	129	191	110	70	386
Oktober	132	200	120	74	392
November	130	197	117	62	395
Desember	131	258	157	61	397
1 9 7 7					
Januar	127	163	102	95	400
Februar	129	156	98	74	405
Mars	127	210	107	65	409
April	127	169	111	66	414
Mai	124	182	117	53	419
Juni	125	219	105	62	428
Juli	123	75	101	69	432
August	129	200	104	89	433
September	128	184	107	83	438
Oktober	127	195	112	88	440
November	125	186	112	78	444
Desember	125	213	152	77	447
1 9 7 8					
Januar				110	456

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til verkstedindustrien ekskl. skipsverft fra innenlandske kunder.

S a m b a n d s s t a t e n e

	Industriprod. Sesongkorr. 1967=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. Mrd. dollar	Detaljoms.- volum 2) Sesongkorr. Mrd. dollar	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1967=100
1 9 7 6					
Januar	125,2	11,66	31,0	7 247	166,7
Februar	127,0	11,90	31,4	7 126	167,1
Mars	127,9	12,17	31,8	7 017	167,5
April	128,5	12,48	31,7	7 047	168,2
Mai	129,6	12,67	31,3	6 911	169,2
Juni	130,2	12,61	31,8	7 171	170,1
Juli	131,0	13,78	31,4	7 406	171,1
August	131,2	12,69	31,8	7 517	171,9
September	130,5	13,47	30,9	7 448	172,6
Oktober	129,8	14,12	31,3	7 564	173,3
November	131,4	12,73	31,5	7 651	173,8
Desember	132,5	13,84	32,5	7 519	174,3
1 9 7 7					
Januar	131,6	14,62	31,8	6 958	175,3
Februar	132,6	14,25	32,4	7 183	177,1
Mars	135,1	14,56	32,5	7 064	178,2
April	135,8	14,68	32,3	6 737	179,6
Mai	137,1	15,00	32,1	6 750	180,6
Juni	137,8	15,36	31,8	6 962	181,8
Juli	138,5	14,41	32,1	6 744	182,6
August	138,6	14,68	32,2	6 926	183,3
September	139,1	16,19	32,1	6 773	184,0
Oktober	139,4	16,37	33,0	6 872	184,5
November	139,9	15,84	33,2	6 818	185,4
Desember	140,5	17,44	33,3	6 300	186,1
1 9 7 8					
Januar	139,0		32,2	6 200	186,9

1) Verdi av tilgang på nye ordrer til investeringsvareindustrien. 2) 1967-priser.

J a p a n

	Industriprod. Sesongkorr. 1970=100	Ordretilg. 1) Sesongkorr. Mrd.yen	Detaljoms.- volum Sesongkorr. 1970=100	Arbeidsløshet Sesongkorr. 1000 personer	Konsumpriser Ukorrigert 1970=100
1 9 7 6					
Januar	116,5	264	109,6	1 092	179,8
Februar	119,0	353	113,8	1 066	181,0
Mars	122,7	371	109,0	1 043	181,7
April	125,9	316	107,5	1 080	186,0
Mai	123,4	302	108,7	1 108	186,7
Juni	125,7	301	107,4	1 112	187,2
Juli	127,3	284	106,3	1 117	188,2
August	126,7	289	109,6	1 111	187,0
September	127,1	372	103,9	1 074	191,6
Oktober	127,3	339	107,4	1 058	192,8
November	130,4	354	108,4	1 084	192,8
Desember	130,3	367	106,1	973	195,1
1 9 7 7					
Januar	130,7	409	109,8	1 005	196,8
Februar	128,4	354	108,7	1 032	197,8
Mars	131,2	350	109,1	1 057	199,0
April	132,3	380	109,7	1 030	202,3
Mai	129,6	311	107,3	1 127	204,1
Juni	131,4	384	106,7	1 172	203,3
Juli	128,8	323	110,5	1 189	202,8
August	130,3	405	110,3	1 143	203,1
September	130,9	322	107,1	1 118	206,4
Oktober	130,4	356	106,9	1 055	207,6
November	134,1	288	106,7	1 150	205,3
Desember	133,1			1 172	204,8

1) Verdi av tilgangen på nye ordrer til maskinindustrien fra innenlandske kunder.

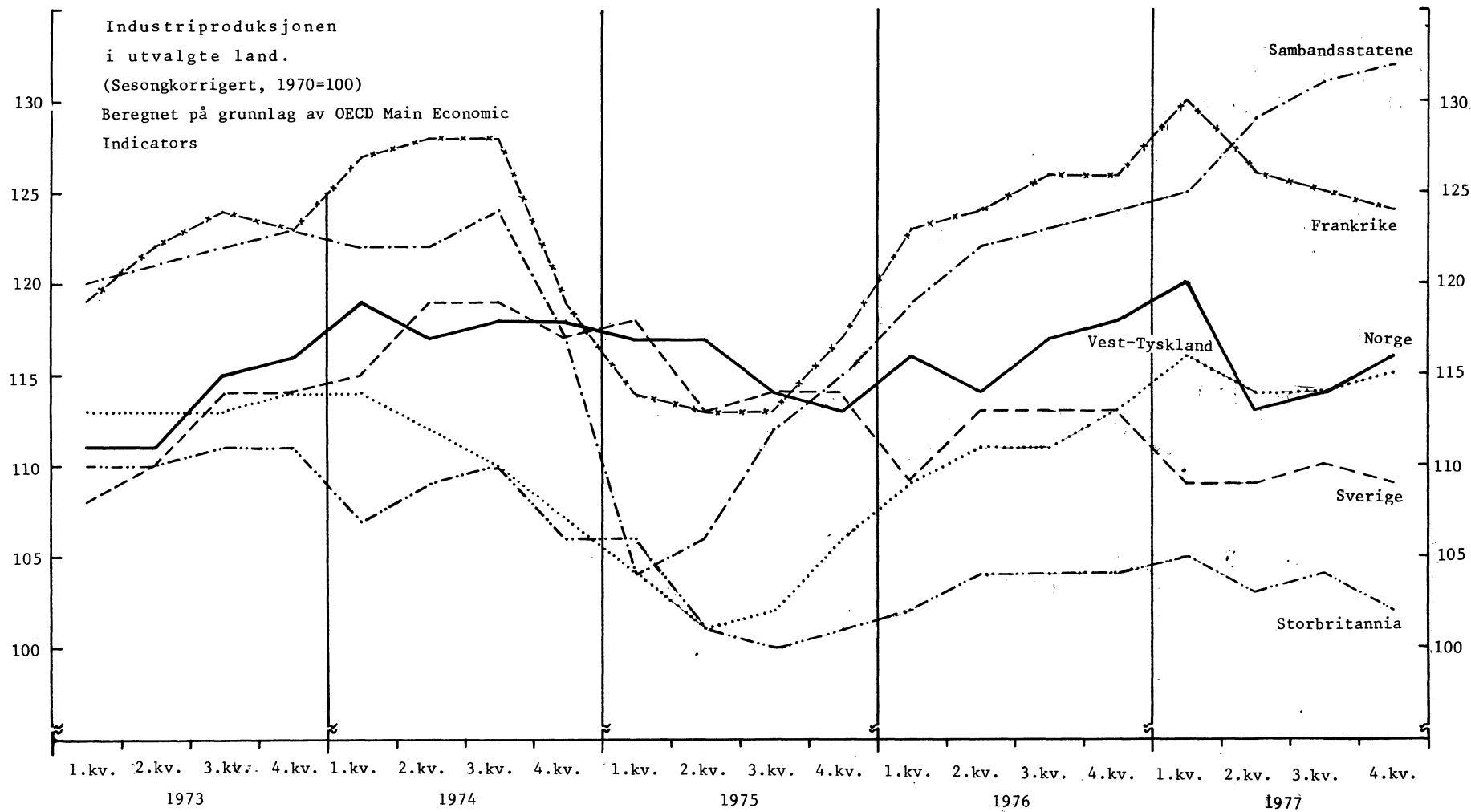
BRUTTONASJONALPRODUKT I UTVALGTE LAND

Prosentvis endring fra foregående år

	1972	1973	1974	1975	1976	1977 anslag	1978 prognose
Danmark	4½	3½	½	-½	5,0	1	2 ¹⁾
Frankrike	5½	5½	4	-1	5,2	3	3 1/4
Italia	3	6½	3½	-3½	5,6	2	1
Japan	8½	10	-1	2	6,3	6	5
Norge	5	4	5½	3	6,0	4 1/4	6
Sambandsstatene	6	5½	-2	-2	6,0	4 3/4	4 1/4
Storbritannia	2½	5½	1	-2	2,1	-0,1	2,7 ¹⁾
Sverige	2½	3½	4	1	1,5	-2,4	0,2 ¹⁾
Vest-Tyskland	3½	5	½	-3	5,7	2 1/2	3 1/2 ¹⁾

Kilde: OECD.

1) Nasjonal prognose.

I Norge har konjunkturbildet endret seg lite siden forrige oversikt ble skrevet. En ny investeringsundersøkelse - fra februar - synes å vise at industriens konjunkturbestemte investeringssetterspørsmål holder seg oppe, men undersøkelsen peker likevel mot lavere investeringsaktivitet i industri og gruvedrift i 1978 enn i 1977 som følge av at utbyggingen på Rafnes nærmer seg fullføring. Konsumetterspørselen viser svært moderat veksttakt, og på bakgrunn av den ganske markerte tilstrømmingen av den økonomiske politikken og utsiktene til et moderat lønnsoppgjør, kan en neppe vente betydelige vekstimpulser fra det private konsumet i tiden framover. Konjunkturutsiktene for Vest-Europa tyder på at det fortsatt kan ventes en viss importvekst hos våre viktigste handelspartnere, men det er uvisst i hvilken grad norsk eksportindustri vil kunne utnytte dette. Det vil i noen grad avhenge av utfallet av det kommende lønnsoppgjøret. Det må ellers antas at kursjusteringen for den norske krone i februar har bedret eksportutsiktene noe. - Produksjonsvolumet i industrien har siste høst og vinter holdt seg nokså stabilt bortsett fra tilfeldige svingninger, og med de etterspørselstendensene som gjør seg gjeldende og kan påregnes videre utover i året, kan en neppe vente øking i industriproduksjonen i tiden framover. - Arbeidsmarkedet er fortsatt stramt, blant annet fordi aktiviteten i flere viktige næringer, herunder bygge- og anleggsvirksomheten, fremdeles ligger på et svært høyt nivå. Men tall fra de senere måneder tyder på at arbeidsløsheten har passert en konjunkturbunn og nå er på vei oppover. - Alt i alt er det stagnasjonstendenser som preger konjunkturbildet, og når en ser bort fra vanlige sesongvariasjoner er det fare for at disse tendenser vil bli gradvis mer fremtredende i månedene framover.

Industriproduksjonen gikk markert ned utover våren i fjor og har siden gjennomgående vært i stagnasjon. Den sesongkorrigerte produksjonsindeksen var riktignok 2,5 prosent høyere i november-januar enn i foregående tremånedersperiode, men det meste av denne økingen skyldes trolig det forholdsvis høye tallet på arbeidsdager i desember i fjor og andre tilfeldigheter. Den underliggende tendens peker derfor trolig mot fortsatt stagnasjon i industriproduksjonen. - Eksportvareproduksjonen har stort sett vært i nedgang siden årsskiftet 1976/77, og i samme tidsrom har konsumvareproduksjonen bare vist små endringer. Investeringsvareproduksjonen viste gjennomgående svikt fram til høsten i fjor, men tendensen i månedene omkring siste årsskifte var mer uklar. Også delindeksene for industriproduksjonen er påvirket av det relativt høye tallet på arbeidsdager i desember i fjor og er derfor vanskelige å tolke. I det store og hele gir vekstratene for november-januar i tabell 1 et mer positivt bilde av produksjonsutviklingen enn hva den underliggende konjunkturten- dens tilsier.

I kraftforsyning økte produksjonen med hele 19 prosent fra august-oktober til november-januar, men var da likevel noe lavere enn ett år tidligere. Produksjonen i gruvedrift (utenom utvinning av olje og naturgass) var hele 15 prosent lavere i november-januar enn i foregående tremånedersperiode, men det skyldes i første rekke et særlig høyt produksjonstall for august i fjor.

Etter ukorrigerte tall var industriproduksjonen 2,2 prosent lavere i november-januar enn ett år tidligere. Om oljeutvinning m.v., gruvedrift og kraftforsyning regnes med, viser tallene derimot en øking på 8,1 prosent i samme tidsrom. I gruvedrift medregnet olje- og gassutvinning økte produksjonen med hele 58 prosent, mot en nedgang på 7,1 prosent når olje- og gassutvinning holdes utenom.

Etter at et toppunkt ble passert ved årsskiftet 1975/76 var arbeidsløsheten gjennomgående i sterk nedgang gjennom 1976 og 1977. Tallet på registrerte arbeidsløse passerte et bunnpunkt i fjor høst; etter årsskiftet 1977/78 har arbeidsløsheten vist klar stigning etter sesongkorrigerte oppgaver, men den ligger fortsatt på et lavt nivå. På bakgrunn av de svake utviklingstendensene i produksjon og etterspørsel og tilstrømmingen av den økonomiske politikken er det grunn til å vente at arbeidsløsheten vil fortsette å øke utover våren og sommeren når en ser bort fra vanlige sesongvariasjoner, men fylkesarbeidskontorene venter at den foreløpig vil holde seg på et forholdsvis lavt nivå. - Tallet på ledige plasser passerte et toppunkt utpå sommeren i fjor og har senere stort sett vært i nedgang.

Sett under ett er arbeidsmarkedet fortsatt stramt; Arbeidsdirektoratets stramhetsindikator var i november-januar 45. Dette er noe høyere enn i samme periode for både ett og to år siden, men lavere enn tidligere i 70-årene.

Ved utgangen av februar i år var det registrert 21 300 arbeidsløse, 600 flere enn ett år tidligere. Arbeidsløshetsprosenten var 1,4 ved utgangen av februar i år.

Statistisk Sentralbyrås investeringsundersøkelse i februar i år tyder på at industriens konjunkturbestemte investeringsetterspørsel endret seg lite i vintermånedene. Anslagene for investeringsutgiftene i 1978 representerte en oppjustering av novemberanslagene med nær 10 prosent, når vi ser bort fra produksjon av kjemiske råvarer hvor investeringene domineres av utbyggingen av de store petrokjemianleggene. - Dette er om lag like mye som den gjennomsnittlige oppjusteringen fra november til februar for hele perioden 1968-77 av industribedriftenes anslag for inneværende års investeringer.

Oppjusteringen av investeringsanslagene fra november til februar varierte betydelig fra bransje til bransje. Særlig sterk, og sterkere enn gjennomsnittet for perioden 1968-77, var oppjusteringen for investeringer i produksjon av elektriske apparater og materiell. Også investeringsanslagene for produksjon av metallvarer og produksjon av jern, stål og ferrolegeringer ble justert opp sterkere enn det som har vært vanlig i tidligere år, mens investeringsetterspørselen nå viser svikt for produksjon av ikke-jernholdige metaller og produksjon av tekstilvarer, etter endringene i investeringsanslagene å dømme. For treforedlingsindustrien ble investeringsanslagene justert kraftig ned fra novemberundersøkelsen til februarundersøkelsen, mens det normale er en moderat oppjustering. For produksjonen av kjemiske råvarer ble investeringsanslagene justert kraftig opp i samme periode, men det er grunn til å tro at dette i første rekke gjenspeiler endrede kostnadsoverslag og forsinkelser på allerede vedtatte investeringsplaner.

Februaranslagene for det inneværende års investeringer i industri og bergverk (utenom olje- og gassutvinning) regnet som prosentandel av de faktiske utførte investeringer i samme år har i perioden 1968-77 variert mellom 94 og 106, hvis vi ser bort fra året 1976 hvor prosentandelen var hele 118. Antar vi at februaranslaget heller ikke i år vil avvike mer enn 5-6 prosent fra hva de realiserte investeringene viser seg å bli, vil investeringsutgiftene i 1978 komme til å bli mellom 6,6 og 7,4 milliarder kroner. I så fall vil investeringsvolumet i industri og bergverk (utenom utvinning av råolje og naturgass) gå betydelig ned fra 1977 til 1978. Etter undersøkelsen var investeringene i 1977 nær 7,6 milliarder kroner. Nedgangen skyldes i første rekke en antatt reduksjon av investeringer i kjemisk råvareindustri. Ser vi bort fra denne industrigrenen, tyder investeringsundersøkelsen på en øking i investeringene i industri og bergverk fra 5,4 milliarder kroner i 1977 til 5,8-6,4 milliarder kroner i 1978. - For investeringene i utvinning av råolje og naturgass venter oljeselskapene betydelig nedgang, fra 11,8 milliarder kroner i 1977 til 8,6 milliarder kroner i 1978. For kraftforsyning vil investeringene derimot øke kraftig fra 1977 til 1978. I fjor var de samlede investeringsutgifter i kraftforsyning 4,1 milliarder kroner, mens investeringsundersøkelsen i februar i år tyder på et investeringsbeløp på om lag vel 5 milliarder kroner i 1978.

Byggevirksomheten var noe større i månedene omkring siste årsskifte enn på samme tid i de nærmest foregående år. Samlet areal av bygg i arbeid lå ved utgangen av februar 3,8 prosent høyere enn ett år tidligere. Det var sterk øking for varehandel, bank og forsikring, og betydelig oppgang også for bl.a. boliger, mens arealet av industribygg i arbeid gikk betydelig ned. Igangsetting av nye bygg var noe lavere i desember-februar enn i samme periode ett år tidligere. Svikten var temmelig markert for industribygg m.v. og for bygg i varehandel, bank og forsikring, mens arealet av igangsatte boliger gikk noe opp. - Samlet fullført areal lå i desember-februar noe høyere enn ett år tidligere.

De samlede lagre i industri og engroshandel økte kraftig gjennom storparten av 1974 og 1975, men siden høsten 1975 har endringene vært små. Ved utgangen av desember i fjor lå totalindeksen for lagre i industri og engroshandel noe lavere enn ett år tidligere, men vel 30 prosent høyere enn ved bunnpunktet nær 4 år tidligere (1. kvartal 1974). - Eksportvarelagrene har derimot vist sterke konjunkturbestemte svingninger, også gjennom de tre siste årene. De økte betydelig fra våren 1974 til høsten 1975 som følge av kraftig konjunkturedgang i de vestlige industrilandene. Den kortvarige, men kraftige internasjonale oppgangsperioden gjennom 1. halvår 1976 førte til en rask reduksjon av de norske eksportvarelagrene, men de var sommeren 1976 likevel hele 56 prosent høyere enn to år tidligere. Utover i andre halvår 1976 endret eksportvarelagrene seg lite, men har - som

følge av den nye konjunktursvikten i Vest-Europa - vært i oppgang igjen siden årsskiftet 1976/77, selv om veksttakten har vært forholdsvis moderat. Ved utgangen av desember i fjor var eksportvarelagrene nær 14 prosent høyere enn ett år tidligere. - Lagrene av norskproduserte varer for innenlandsk forbruk var i moderat oppgang fra sommeren 1974 til årsskiftet 1976/77, og var da 28 prosent høyere enn tre år tidligere (utgangen av 1973). Utover i 1977 endret disse lagrene seg lite. - Lagrene av importerte varer holdt seg om lag uendret gjennom 1975, 1976 og storparten av 1977, men gikk en del ned i årets siste kvartal. - Blant de enkelte varegruppene økte lagrene av metaller (unntatt jern og stål) utover i andre halvår i fjor. Lagrene av tre- og treforedlingsprodukter passerte et toppunkt ved utgangen av 1976 og har siden vært i nedgang.

Veksttakten i k o n s u m e t t e r s p ø r s e l e n har avtatt betydelig siden i fjor sommer etter oppgaver over detaljomsetningen å dømme. Detaljomsetningsvolumet (sesongkorrigert) var riktignok hele 3,3 prosent høyere i november-januar enn i august-oktober, men denne sterke økingen skyldes i første rekke det uvanlig høye detaljomsetningsvolumet i desember. Som nevnt i forrige konjunkturoversikt var det hovedsakelig økte bilkjøp som trakk desembertallet oppover, og denne stigningen hadde trolig sammenheng med de varsler som ble gitt om økte avgiftssatser på nye biler. Alt i alt er det derfor grunn til å tro at veksttakten i konsumetterspørselen er vesentlig svekket og at konsumetterspørselen nå bare er i moderat eller svak oppgang. - Etter ukorrigerte tall var detaljomsetningsvolumet 4,7 prosent høyere i november-januar enn ett år tidligere. Regnet i verdi økte omsetningen med 14,3 prosent i samme tidsrom. Delindeksen for motorkjøretøyer og bensin steg med hele 22 prosent.

Verdien av v a r e e k s p o r t e n (utenom skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass) var i svak oppgang fra årsskiftet 1976/77, til i fjor sommer, men viste sterk svikt utover siste høst og vinter. Etter sesongkorrigerte oppgaver gikk eksportverdien ned med 2,7 prosent fra september-november til desember-februar. Sett i forhold til samme periode ett år tidligere viste eksportverdien (utenom skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass) i desember-februar en nedgang på hele 5,2 prosent. Den samlede vareeksporten (medregnet skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass) økte i samme tidsrom med 4,3 prosent. Eksporten av råolje og gass alene steg med hele 16 prosent. - Som nevnt i forrige oversikt gikk eksportvolumet (uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass) betydelig ned fra 3. kvartal til 4. kvartal i fjor etter sesongkorrigerte oppgaver.

Verdien av v a r e i m p o r t e n (utenom skip og oljeplattformer m.v.) var i sterk oppgang fram til høsten i fjor, men den underliggende tendensen i månedene omkring siste årsskifte pekte mot stagnasjon eller nedgang, trolig som følge av avdempingen i veksttakten i den innenlandske etter-spørselen og den sterke svikten i vareeksporten, som har stort importinnhold. I tremånedersperioden desember-februar var importverdien (sesongkorrigert og utenom skip og oljeplattformer m.v.) hele 7,6 prosent lavere enn i foregående tremånedersperiode, men den var likevel 4,4 prosent høyere enn ett år tidligere. - Som nevnt i forrige konjunkturoversikt endret volumet av vareimporten (sesongkorrigert og uten skip og oljeplattformer) seg lite fra 3. til 4. kvartal i fjor.

Tabell 1. Industriproduksjon. Endring i prosent fra foregående tremånedersperioder beregnet på grunnlag av sesongkorrigert indeks

	1977/78			
	Feb.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning	-5,6	-0,5	0,6	3,8
Bergverksdrift utenom oljeutvinning	-8,0	-6,2	26,6	-14,9
Industri	-3,8	-1,2	0,6	2,5
Kraftforsyning	-16,1	6,1	-5,9	19,2
Produksjon etter anvendelse:				
Eksport	-6,6	0,4	-2,0	0,4
Konsum	-1,8	1,3	1,6	-0,9
Investering	-6,1	0,7	-1,0	4,8
Vareinnsats i bygg og anlegg	-7,2	0,8	5,3	1,3
Vareinnsats ellers	-3,6	-2,3	1,2	2,6

Tabell 2. Industriproduksjon. Endring i prosent fra samme periode året før, beregnet på grunnlag av ukorrigert indeks

	Aug.-okt.	Nov.-jan.
Industri i alt	-1,9	-2,2
Næringsmidler, drikkevarer og tobakk	1,3	1,3
Tekstilvarer, bekledningsvarer, lær og lærvarer	-1,0	-5,6
Trevarer	2,8	1,2
Treforedling	-9,9	-8,4
Grafisk produksjon og forlagsvirksomhet	1,0	2,8
Kjemiske produkter, mineralolje-, kull-, gummi- og plastprodukter	1,6	-3,9
Mineralske produkter	-8,1	-4,7
Jern, stål og ferrolegeringer	-24,4	-21,2
Ikke-jernholdige metaller	0,6	-5,4
Metallvarer	4,2	4,8
Maskiner	-5,9	-5,0
Elektriske apparater og materiell	-2,2	-3,6
Transportmidler	-4,7	0,9
Tekniske og vitenskapelige instrumenter, foto- og optiske artikler	1,3	5,1
Industriproduksjon ellers	5,9	8,5

Tabell 3. Registrert arbeidsløshet. 1 000 personer

	1976/77					1977/78				
	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Feb.	Okt.	Nov.	Des.	Jan.	Feb.
I alt	17,2	18,1	22,6	23,2	20,7	14,1	15,3	19,2	22,2	21,3
Herav industri, kraftforsyning, bergverksdrift (inkl. oljeutv.) og bygge- og anleggsvirksomhet	5,9	7,1	10,7	10,4	9,5	4,2	5,2	8,4	9,5	..

Tabell 4. Detaljomsetning

	1977/78			
	Feb.-april	Mai-juli	Aug.-okt.	Nov.-jan.
<u>Omsetningsvolum i alt, sesongkorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode ...	-0,8	5,9	-3,6	3,3
<u>Omsetningsverdi, ukorrigerte tall</u>				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere				
I alt	13,8	16,7	14,5	14,3
Av dette:				
Nærings- og nytelsesmidler	10,5	11,8	14,1	14,1
Møbler og innbo	11,8	12,9	9,0	8,0
Bekledning og tekstilvarer	12,2	14,3	12,3	7,1
Motorkjøretøyer og bensin	19,9	26,2	17,9	22,4

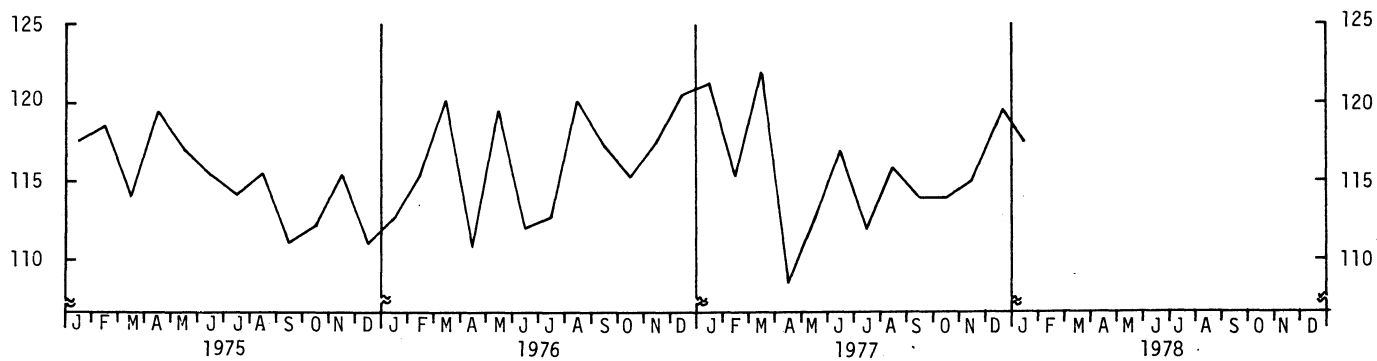
Tabell 5. Utenrikshandel¹⁾

	1977/78			
	Mars-mai	Juni-aug.	Sept.-nov.	Des.-feb.
<u>Eksportverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode .	2,3	2,8	-7,4	-2,7
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	2,6	2,5	-3,6	-5,2
<u>Importverdi</u>				
Sesongkorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra forrige tremånedersperiode .	3,5	3,7	5,4	-7,6
Ukorrigerte tall:				
Prosentvis endring fra samme tremånedersperiode ett år tidligere	18,8	13,1	14,7	4,4

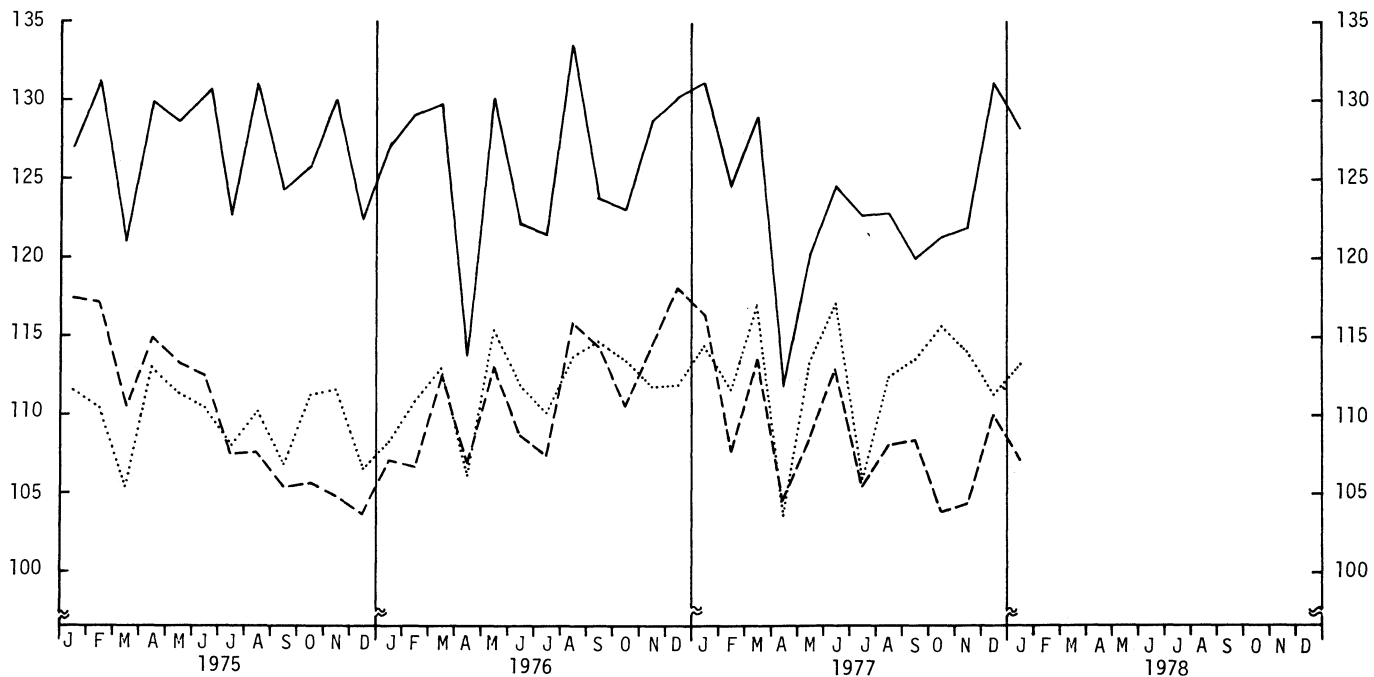
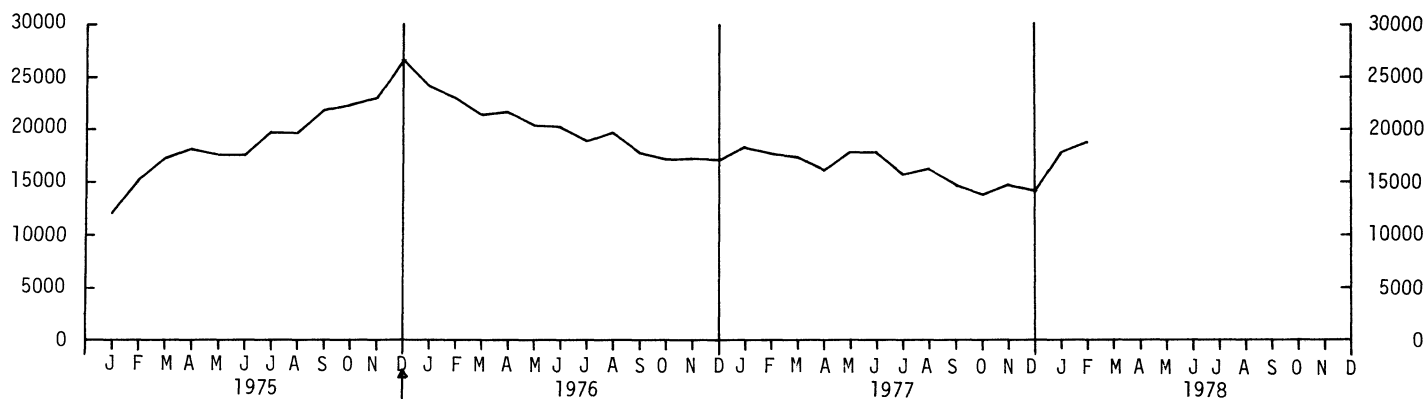
1) For eksporten regnet uten skip, oljeplattformer m.v., råolje og gass, for importen uten skip og oljeplattformer m.v.

Konjunkturindikatorer for Norge

Diagram 1. Sesongkorrigert produksjonsindeks for industrien (utenom olje utv.) 1970=100

Diagram 2. Sesongkorrigert indeks for produksjon etter anvendelse (1970=100)
Bergverksdrift, industri og kraftforsyning (utenom oljeutv.)

For eksport — — —
 " konsum .....
 " investering ———

Diagram 3. Tallet på registrerte arbeidsløse.
Sesongkorrigert.

Uvanlig mange korttids-
 permisjoner i julen 1975

Diagram 4. Tallet på registrerte ledige plasser.
Sesongkorrigert.

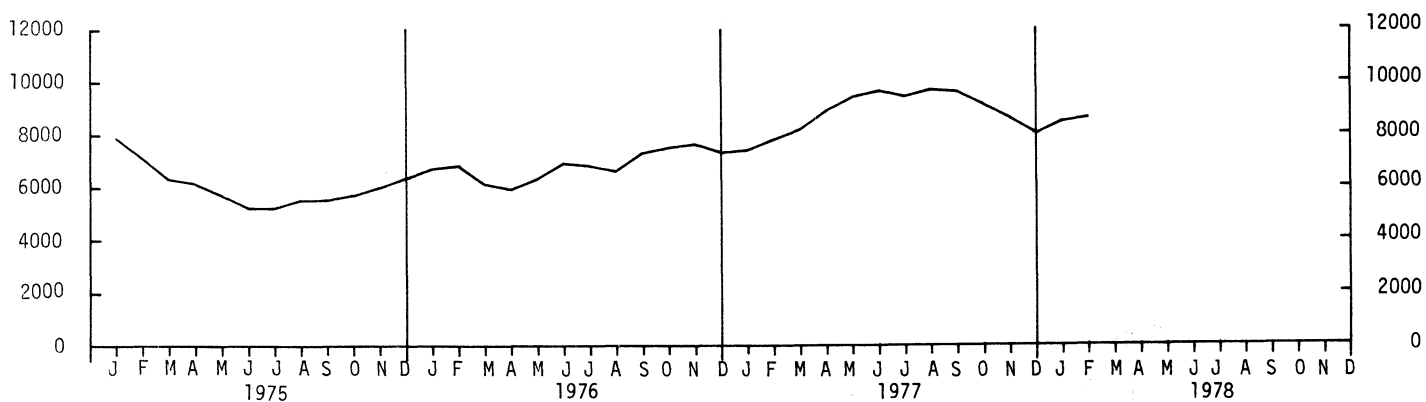

Diagram 5. Verdi av ordretilgang. 1976 = 100
 Produksjon av metaller, i alt _____
 Produksjon av verkstedprodukter unntatt transportmidler og oljerigger m.v.
 for hjemmemarkedet - - - - -

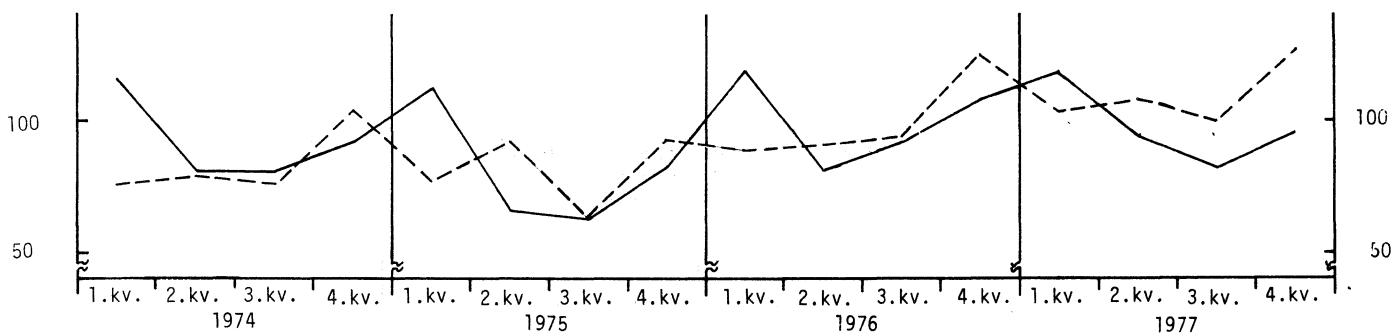

Diagram 6. Verdi av ordresreserve. 1976 = 100
 Produksjon av metaller _____
 Produksjon av verkstedprodukter unntatt transportmidler og oljerigger m.v. ....
 Produksjon av tekstilvarer - - - - -
 Produksjon av klær og skotøy - - - - -

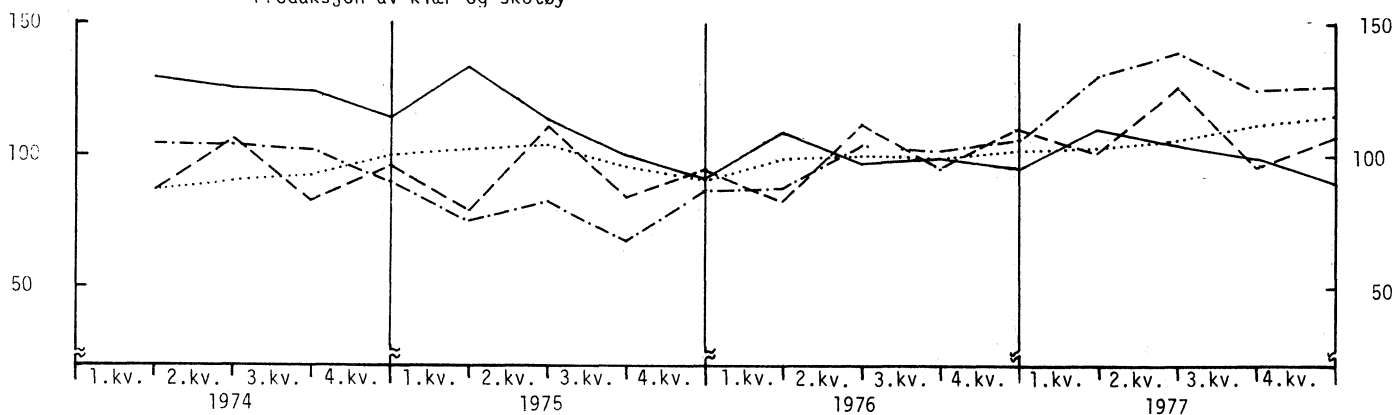

Diagram 7. Bygg satt i gang, 1 000 m²
 3 måneders bevegelig gjennomsnitt
 1977 = - - - - -
 1978 = _____

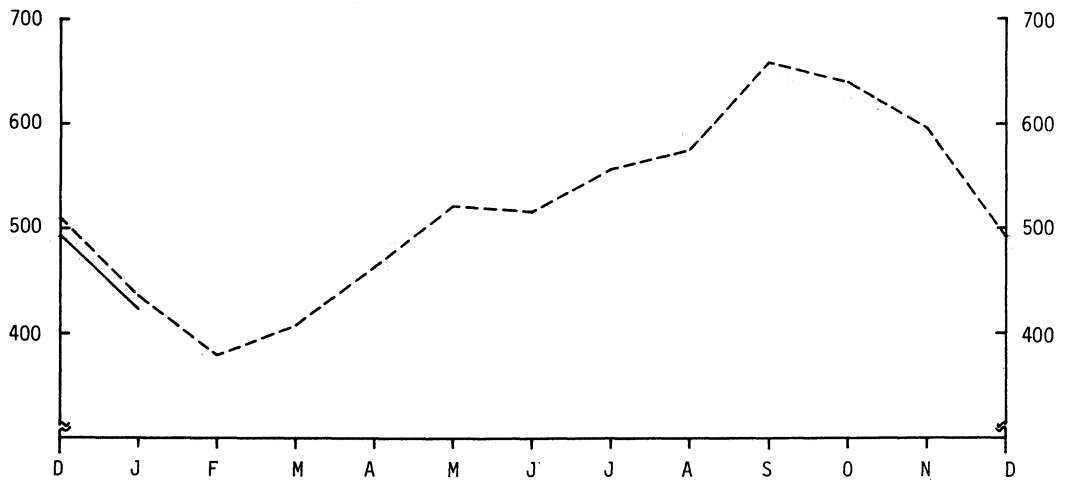

Diagram 8. Bygg i arbeid, 1 000 m²
 I alt _____
 Boliger - - - - -

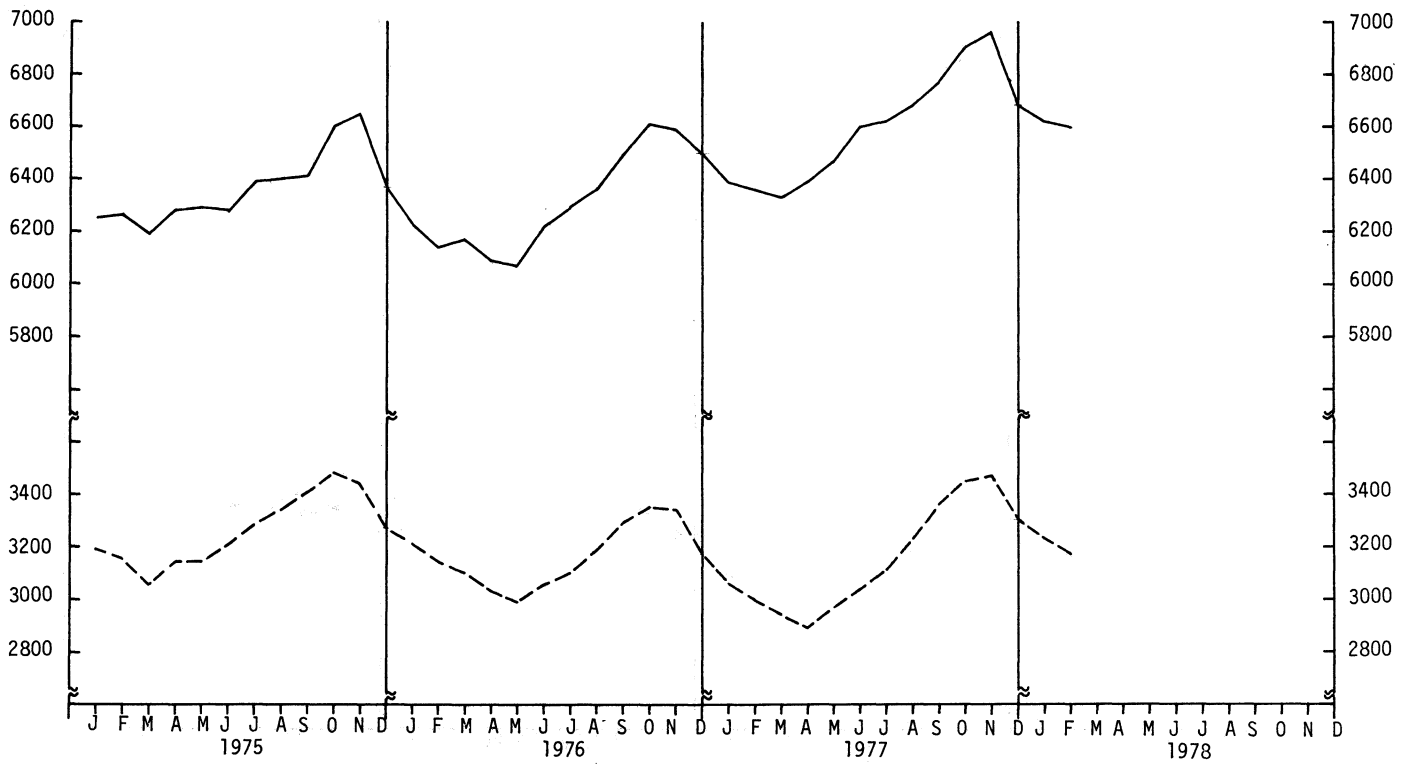

Diagram 9. Lagervolum 1970 = 100
 Eksportvarelagre —————
 Norskproduserte varer for innenlandsforbruk .....
 Importvarelagre - - - - -

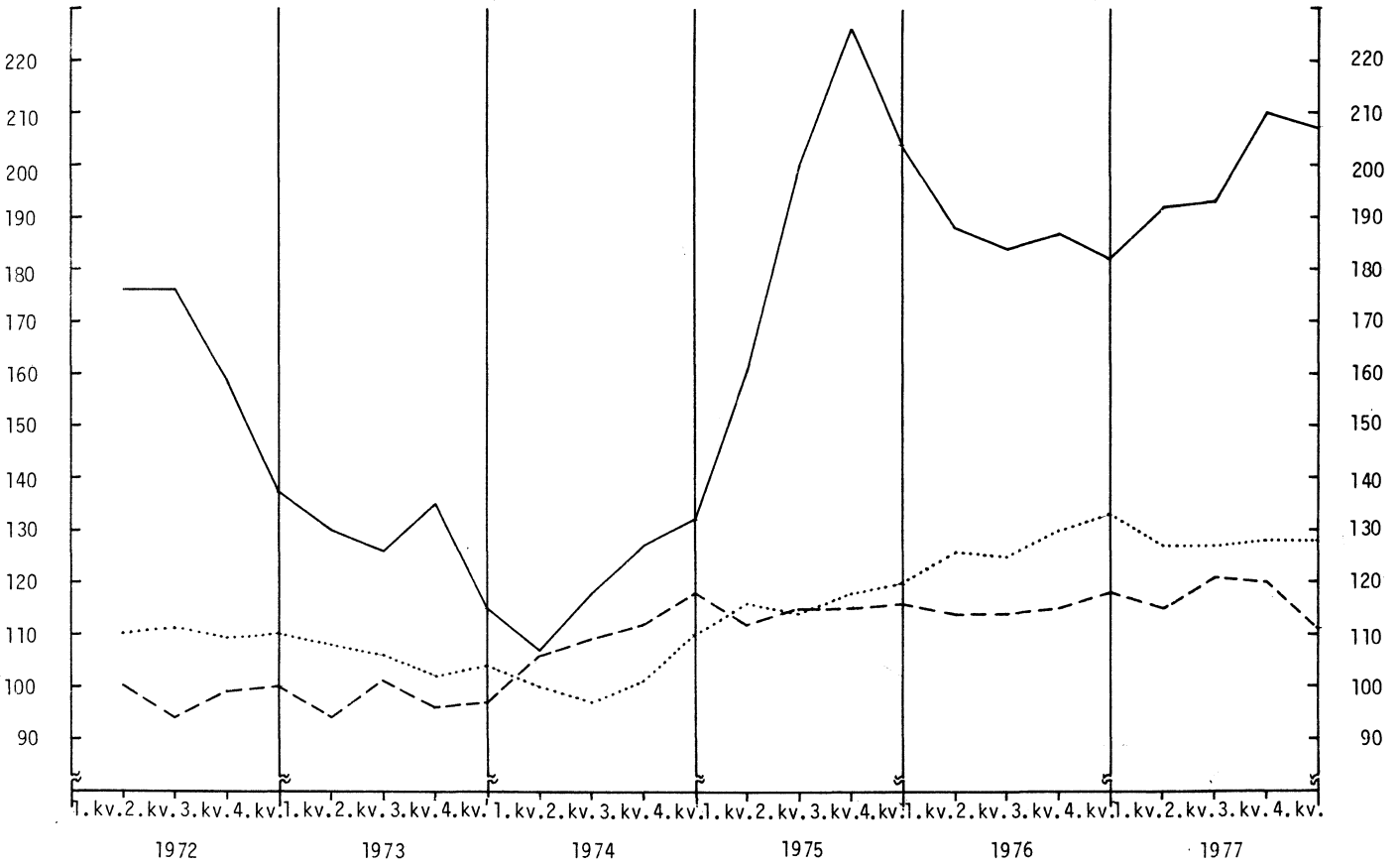

Diagram 10. Detaljomsetningsvolum
 Sesongkorrigert. 1975=100

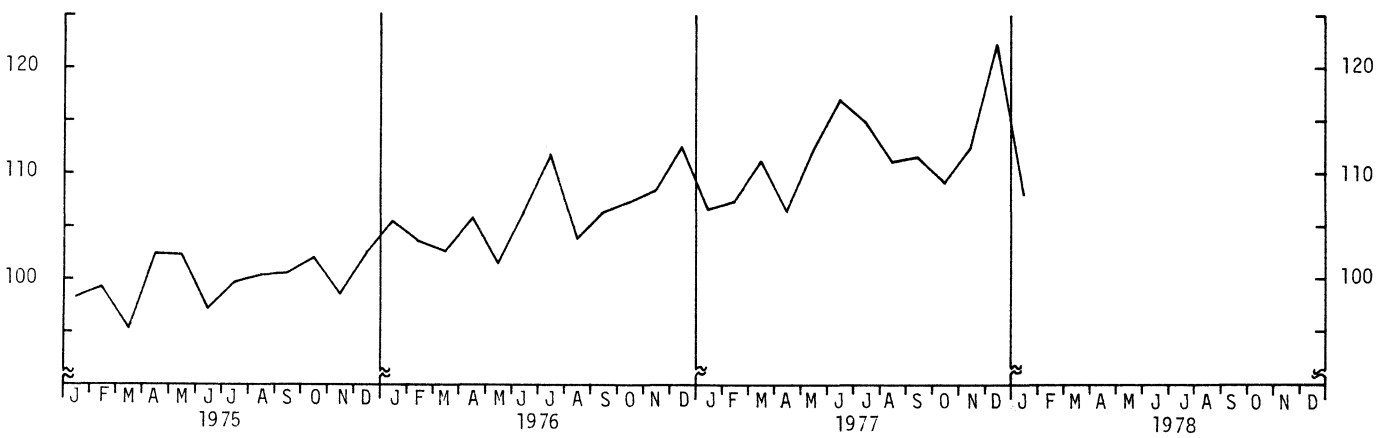

Diagram 11. Vareimporten (uten skip og oljeplattformer). Mill.kr. Sesongkorrigert .....
 Vareeksporten (uten skip, oljeplattformer og råolje). Mill.kr. Sesongkorrigert —

